

UNIVERZITET U NIŠU / UNIVERSITY OF NIŠ /
MAŠINSKI FAKULTET U NIŠU
/ FACULTY OF MECHANICAL ENGINEERING NIŠ /
ZAVOD ZA MAŠINSKO INŽENJERSTVO
/ INSTITUTE FOR MECHANICAL ENGINEERING /
LABORATORIJA ZA TERMOTEHNIKU, TERMOENERGETIKU I
PROCESNU TEHNIKU

/ LABOARATORY FOR THERMAL AND PROCESS ENGINEERING /
18000 Niš, ul. A. Medvedeva br. 14
tel/faks 018/588-199, 500-699, 500-701, e-mail: zavod@masfak.ni.ac.rs

IZVEŠTAJ O ISPITIVANJU / REPORT ON EXAMINATION / Br. / No / 612-22-208/16

Proizvod: <i>/ Product /</i>	ALUMINIJUMSKI RADIJATOR <i>/ ALUMINUM RADIATOR /</i>												
	Tip / Type /: AKLIMAT M												
	Model / Model /: AKLIMAT M 600												
Proizvođač: <i>/ Manufacturer /</i>	KIBERPLAST PE AKLIMAT Puhova ulica 27, 2250, SLOVENIJA												
Naručilac: <i>/ Ordering party /</i>	KIBERPLAST PE AKLIMAT Puhova ulica 27, 2250, SLOVENIJA												
Metod ispitivanja: <i>/ Results of examination /</i>	<p>Izvršeno je ispitivanje toplotne snage radijatora. <i>/ Examination of radiator heating capacity is performed. /</i></p> <p>Ispitivanja su izvršena u skladu sa standardom SRPS EN 442-2:2012. <i>/ Examinations are performed according to the standard SRPS EN 442-2:2012. /</i></p> <p>Aluminijumski radijator tip AKLIMAT M 600, model AKLIMAT M 600, dostavio je naručilac 01.11.2016. godine. <i>/ Aluminum radiator, type AKLIMAT M 600, model AKLIMAT M 600, is delivered by the Ordering party on 01.11.2016. /</i></p> <p>Broj članaka je 10, visina članka iznosi 641 mm, širina članka 82 mm, debljina članka 96 mm, rastojanje priključaka 600 mm. <i>/ Number of elements is 10, element height is 641 mm, element length is 82 mm, element depth is 96 mm, difference between connections is 600 mm. /</i></p>												
Rezultati ispitivanja: <i>/ Results of examination /</i>	<table><tr><td>Nazivna toplotna snaga članka, Φ, za $\Delta t = 60^\circ\text{C}$ <i>/ Nominal heating capacity of the element, Φ, for $\Delta t = 60^\circ\text{C} /$</i></td><td>178,0 W</td></tr><tr><td>Nazivna toplotna snaga članka, Φ, za $\Delta t = 50^\circ\text{C}$ <i>/ Nominal heating capacity of the element, Φ, for $\Delta t = 50^\circ\text{C} /$</i></td><td>139,3 W</td></tr><tr><td>Nazivna toplotna snaga članka, Φ, za $\Delta t = 30^\circ\text{C}$ <i>/ Nominal heating capacity of the element, Φ, for $\Delta t = 30^\circ\text{C} /$</i></td><td>70,0 W</td></tr><tr><td>Koeficijent toplotne snage članka, K_m <i>/ Coefficient of element heating capacity, $K_m /$</i></td><td>0,71926</td></tr><tr><td>Eksponent toplotne snage, n <i>/ Exponent of heating capacity, $n /$</i></td><td>1,3461</td></tr><tr><td>Maksimalni radni pritisak <i>/ Maximal operating pressure /</i></td><td>16 bara</td></tr></table>	Nazivna toplotna snaga članka, Φ, za $\Delta t = 60^\circ\text{C}$ <i>/ Nominal heating capacity of the element, Φ, for $\Delta t = 60^\circ\text{C} /$</i>	178,0 W	Nazivna toplotna snaga članka, Φ, za $\Delta t = 50^\circ\text{C}$ <i>/ Nominal heating capacity of the element, Φ, for $\Delta t = 50^\circ\text{C} /$</i>	139,3 W	Nazivna toplotna snaga članka, Φ, za $\Delta t = 30^\circ\text{C}$ <i>/ Nominal heating capacity of the element, Φ, for $\Delta t = 30^\circ\text{C} /$</i>	70,0 W	Koeficijent toplotne snage članka, K_m <i>/ Coefficient of element heating capacity, $K_m /$</i>	0,71926	Eksponent toplotne snage, n <i>/ Exponent of heating capacity, $n /$</i>	1,3461	Maksimalni radni pritisak <i>/ Maximal operating pressure /</i>	16 bara
Nazivna toplotna snaga članka, Φ, za $\Delta t = 60^\circ\text{C}$ <i>/ Nominal heating capacity of the element, Φ, for $\Delta t = 60^\circ\text{C} /$</i>	178,0 W												
Nazivna toplotna snaga članka, Φ, za $\Delta t = 50^\circ\text{C}$ <i>/ Nominal heating capacity of the element, Φ, for $\Delta t = 50^\circ\text{C} /$</i>	139,3 W												
Nazivna toplotna snaga članka, Φ, za $\Delta t = 30^\circ\text{C}$ <i>/ Nominal heating capacity of the element, Φ, for $\Delta t = 30^\circ\text{C} /$</i>	70,0 W												
Koeficijent toplotne snage članka, K_m <i>/ Coefficient of element heating capacity, $K_m /$</i>	0,71926												
Eksponent toplotne snage, n <i>/ Exponent of heating capacity, $n /$</i>	1,3461												
Maksimalni radni pritisak <i>/ Maximal operating pressure /</i>	16 bara												

Niš, 15.11.2016. god.

Rukovodilac ispitivanja
/ Examination Manager /

W Stojilković

Prof. dr Wladen Stojilković

Rukovodilac Zavoda za mašinsko inženjerstvo
/ Director of the Institute of Mechanical Engineering /

Prof. dr Predrag Janković

1. PREDMET ISPITIVANJA

Na osnovu zahteva Naručioca od 21.10.2016. godine izvršeno je ispitivanje aluminijumskog radijatora tip **AKLIMAT M**, model **AKLIMAT M 600**, proizvođača "**KIBERPLAST PE AKLIMAT**" – Slovenija.

2. NARUČILAC

KIBERPLAST PE AKLIMAT, Puhova ulica 27, 2250, Slovenija

3. NAMENA PROIZVODA

Aluminijumski radijator tip **AKLIMAT M**, model **AKLIMAT M 600** namenjen je za zagrevanje vazduha u prostorijama. Kao grejni fluid koristi se topla voda, a predaja toplote vrši se konvekcijom i zračenjem.

4. UZORCI ZA ISPITIVANJE

Za ispitivanje je dostavljen jedan uzorak aluminijumski radijator tip **AKLIMAT M**, model **AKLIMAT M 600**, koji se sastojao od deset članaka i na njemu su izvršena potrebna ispitivanja. Za ovaj radijator dostavljena je kompletna tehnička dokumentacija. Ispitivanje navedenog tipa radijatora izvršeno je u laboratoriji Mašinskog fakulteta u Nišu.

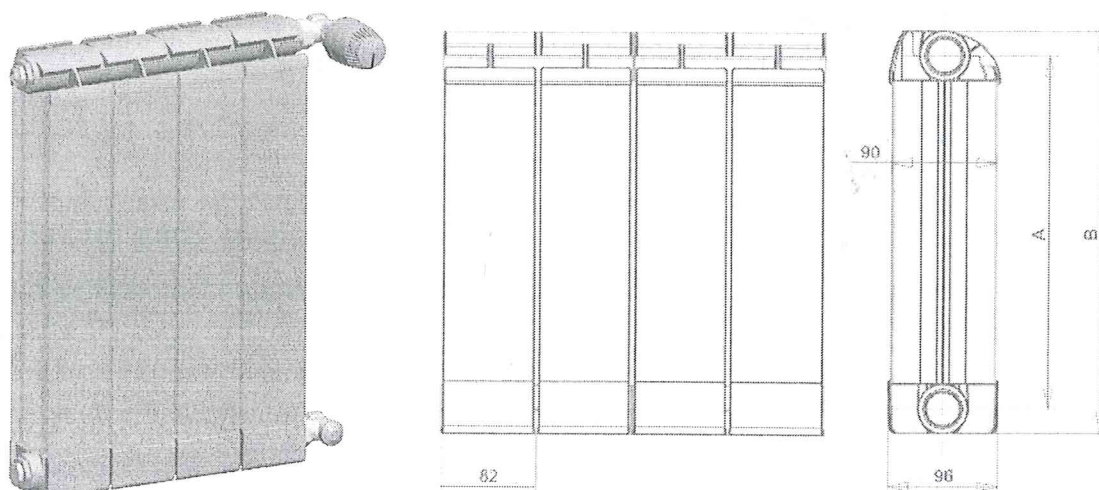
5. TEHNIČKI KARAKTERISTIKE

Tehničke karakteristike aluminijumskog radijatora tip **AKLIMAT M**, model **AKLIMAT M 600** date su u tabeli 1:

*Tabela 1. Tehničke karakteristike aluminijumskog radijatora tip tip **AKLIMAT M**, model **AKLIMAT M 600***

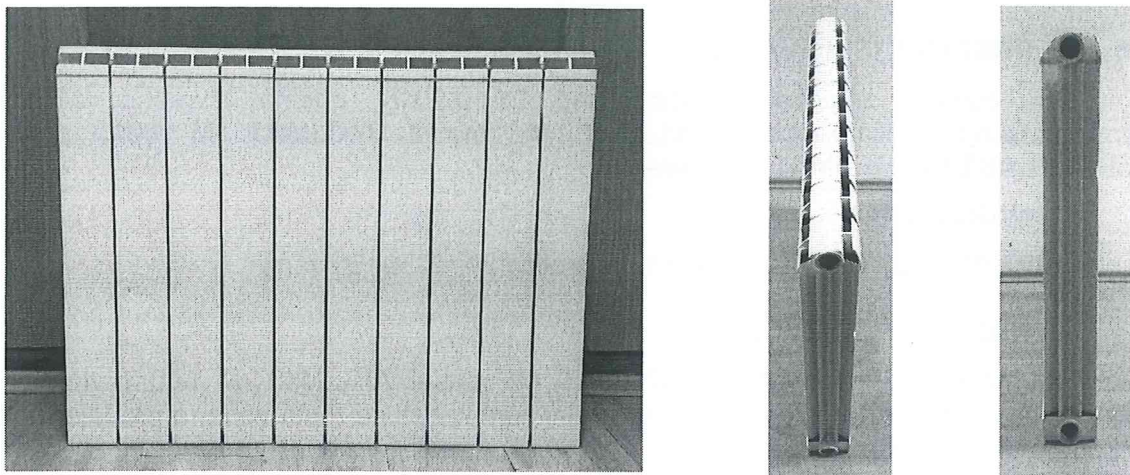
Karakteristike	AKLIMAT M 600
Visina članka, B (mm)	641
Rastojanje priključaka, A (mm)	600
Širina članka, D (mm)	82
Debljina članka, C (mm)	96
Dimenzija priključaka (")	1
Materijal	aluminijum

Na slici 1 dati je izgled ispitivanog grejnog tela, a na slici 2 fotografija tog grejnog tela. Ove slike omogućavaju uvid u konstrukciju grejnog tela.

Sl. 1. Izgled aluminijumskog radijatora model **AKLIMAT M 600**

Sl. 2. Aluminijumski radiatora model **AKLIMAT M 600**

6. KONTROLA KVALITETA

6.1. Provera mera

Pregledom ispitivanog aluminijumskog radijatora tip **AKLIMAT M**, model **AKLIMAT M 600** utvrđeno je da su oblik i konstrukcija svih članaka dostavljenog radijatora, kao i sve mere iz tabele 1 u saglasnosti sa priloženom tehničkom dokumentacijom.

6.2. Ispitivanje na vodeni pritisak

Ispitivanje na pritisak, izvršeno je statičkim pritiskom, vodom. Ispitni pritisak iznosio je 21 bar. Maksimalni radni pritisak kod ovih grejnih tela je 16 bar.

U toku ispitivanja, na grejnom telu nisu registrovane bilo kakve deformacije, niti curenja.

7. ODREĐIVANJE TOPLOTNE SNAGE GREJNOG TELA

Ispitivanje grejnog tela vrši se u zatvorenoj komori, prema standardu SRPS EN 442-2:2012, u stacionarnim uslovima.

Kao primarni fluid korišćena je topla voda sistema 90/70 °C.

Tokom ispitivanja vršena su merenja sledećih veličina:

- protok vode kroz grejno telo,
- temperatura vode na ulazu u grejno telo,
- temperatura vode na izlazu iz grejnog tela,
- temperatura vazduha u komori za ispitivanje grejnog tela, (referentna i ostale),
- barometarski pritisak,
- relativna vlažnost vazduha u zatvorenoj komori.

Tokom merenja korišćena je sledeća merna oprema:

- ultrazvučni merač količine toplote, proizvođača Kamstrup,
- termoparovi,
- termometri sa živom,
- barometar,
- higrometar.

Određivanje toplotne snage grejnog tela vrši se prema standardu SRPS EN 442-2:2012.

Toplotna snaga se određuje na osnovu izmerenog protoka vode i temperatura t_1 i t_2 :

$$\Phi = q_w (h_1 - h_2) = q_w c_w (t_1 - t_2) \quad (1)$$

gde je:

q_w - protok vode, kg/s

h_1 - entalpija vode na ulazu u grejno telo, kJ/kg

h_2 - entalpija vode na izlazu iz grejnog tela, kJ/kg

t_1 - temperatura vode na ulazu u grejno telo, °C

t_2 - temperatura vode na izlazu iz grejnog tela, °C

Ispitivanje se vrši u najmanje tri tačke, pri stalnom protoku vode, određenim za standardne uslove ($t_1=75\text{ °C}$, $t_2=65\text{ °C}$, $t_a=20\text{ °C}$, $\Delta t=50\text{ °C}$), sa dozvoljenim odstupanjem $\pm 0,5\%$, pri sledećim temperaturnim razlikama:

$$\Delta t = 30 \pm 2,5\text{ °C}$$

$$\Delta t = 50 \pm 2,5\text{ °C}$$

$$\Delta t = 60 \pm 2,5\text{ °C}$$

Na osnovu obavljenih merenja, prema standardu SRPS EN 442-2:2012, određuje se karakteristična jednačina, (2), na osnovu koje se određuje toplotna snaga grejnog tela za bilo koje temperaturske uslove:

$$\Phi = K_m (t_{sr} - t_a)^n = K_m \Delta t^n \quad (2)$$

gde je:

t_{sr} - srednja temperatura grejnog fluida, °C;

$$t_{sr} = 0,5 (t_1 + t_2) \quad (3)$$

t_a - referentna temperatura vazduha u komori, °C, treba da iznosi $(20 \pm 0,5)\text{ °C}$

Δt - razlika temperatura, °C

K_m - koeficijent toplotne snage, dobijen iz zavisnosti $\log\Phi=f(\log(t_{sr}-t_a))=f(\log\Delta t)$,

n - eksponent toplotne snage, dobijen iz zavisnosti $\log\Phi=f(\log(t_{sr}-t_a))=f(\log\Delta t)$.

8. REZULTATI MERENJA

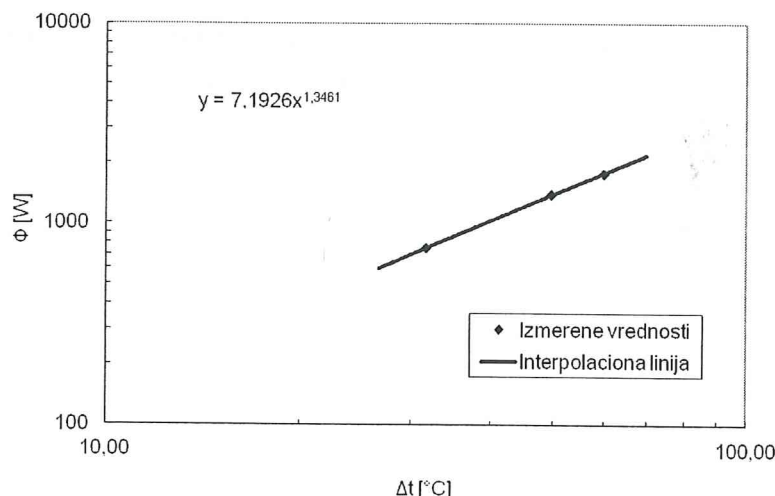
Rezultati merenja prikazani su u tabeli 2.

Tabela 2. Srednje vrednosti dobijene ispitivanjem aluminijumskog radijatora model **AKLIMAT M 600**

Režim	$q_w \cdot 10^3$	t_1	t_2	t_{sr}	c_p	$t_1 - t_2$	Φ	t_a	$\Delta t = t_{sr} - t_a$
	kg/s	°C	°C	°C	J/kg°C	°C	W	°C	°C
1	33,28	54,41	49,01	51,71	4175	5,40	750	20,10	31,61
2	33,28	74,76	64,80	69,78	4187	9,96	1388	20,10	49,68
3	33,28	86,38	73,69	80,04	4195	12,69	1772	20,10	59,94

U toku merenja barometarski pritisak iznosio je 1012 mbar, a relativna vlažnost vazduha 87%.

Na osnovu rezultata merenja, prikazanih u tabeli 2, nacrtana je zavisnosti $\Phi=f(\Delta t)$ u $\log\Phi$ - $\log\Delta t$ koordinatnom sistemu, slika 4. Na osnovu tih podataka određene su vrednosti koeficijenta K_m i eksponenta n , kao i nazivna toplotna snaga ispitivanog grejnog tela za toplovodni režim grejanja 90/70 °C i unutrašnju projekttnu temperaturu 20°C, što je prikazano u tabeli 3.

Sl. 4. Zavisnost $\Phi=f(\Delta t)$ za aluminijumski radijator model **AKLIMAT M 600**

Tabela 3. Karakteristike aluminijumskog radijatora model **AKLIMAT M 600**

Karakteristike	AKLIMAT M 600
Nazivna toplotna snaga članka, za $\Delta t=60$ °C, W	178,0
Nazivna toplotna snaga članka, za $\Delta t=50$ °C, W	139,3
Nazivna toplotna snaga članka, za $\Delta t=30$ °C, W	70,0
Koeficijent toplotne snage članka, K_m	0,71926
Eksponent toplotne snage, n	1,3461
Nominalni protok vode kroz radijator za $\Delta t=50$ °C, kg/s	$33,27 \cdot 10^{-3}$
Masa članka, kg	1,21
Masa vode u članku, l	0,28

9. ZAKLJUČAK

Na osnovu izvršenog pregleda i obavljenih merenja došlo se do sledećih zaključka:

- konstrukcija grejnog tela je takva da u uslovima ispitivanja nigde nisu nastale trajne deformacije ili bilo kakava oštećenja pojedinih elemenata,
- svi elementi ispitivanog grejnog tela su tako spojeni da u toku ispitivanja nije došlo do deformacija,
- grejna tela su ispitana na hladni vodeni pritisak od 21 bar i tom prilikom nisu primećene nikakve trajne deformacije,

Na osnovu svega napred izloženog može se zaključiti da ispitivano grejno telo model tip **AKLIMAT M**, model **AKLIMAT M 600**, proizvođača "**KIBERPLAST PE AKLIMAT**" – Slovenija, u svemu odgovara svojoj osnovnoj nameni, tako da se može koristiti kao uređaj za zagrevanja prostorija.

Niš, 15.11.2016.

ISPITIVANJE IZVRŠILI:

dr Mladen M. Stojiljković, red. prof.

dr Branislav Stojanović, red. prof.

dr Jelena Janevski, van. prof.

dr Dejan Mitrović, van. prof.